

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/35/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314216716
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2314216716.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov senátu Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú J. E., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, a o t.č. už plnoletého E. E., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, právne zastúpeného splnomocnencom Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS, s.r.o., Hlavná 6, Šaľa, deti rodičov: R. E., rod. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX, E., zastúpená splnomocnencom Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS, s.r.o., Hlavná 6, Šaľa a E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom P. L. E. XXX, zastúpený splnomocnencom Advokátska kancelária TIMAR & Partners, s.r.o., Štúrova 42, Šaľa, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, o odvolaniach rodičov proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 29. septembra 2016, č.k. 12P/173/2014-570, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolacie konanie o odvolaní matky proti výrokom V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie z a s t a v u j e.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., V. a VI. p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zastavil konanie o úprave práv a povinností rodičov k medzičasom plnoletému E. v časti zverenia úpravy styku, vo výroku II. určil povinnosť platiť na výživu medzičasom plnoletého E. otcovi od 3.7.2014 do 31.8.2016 400 eur mesačne, zároveň vo výroku III. určil dlžné výživné za obdobie od 3.7.2014 do 31.8.2016 vo výške 5.250 eur, ktoré určil otcovi povinnosť zaplatiť k rukám plnoletého syna do 31.12.2016. Vo výroku IV. zveril maloletú J. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú spravovať jej majetok a maloletú zastupovať. Vo výroku V. určil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletej J. od 3.7.2014 sumu 300 eur mesačne, vo výroku VI. určil dlžné výživné za obdobie od 3.7.2014 do 29.9.2016 vo výške 4.050 eur, ktorú sumu je otec povinný zaplatiť do rúk matky do 31.12.2016. Vo výroku VII. upravil styk otca s maloletou J. tak, že je oprávnený sa s ňou stykať každý páry víkend v sobotu od 12:00 hod. do 20:00 hod., a vo výroku VIII. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka sa návrhom podaným na súd prvej inštancie dňa 3.7.2014 domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného otcovi na maloletého E. 650 eur mesačne a maloletú J. 560 eur mesačne od 1.9.2013 a na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého E. sumu 200 eur mesačne a maloletej J. sumou 200 eur mesačne od 1.9.2013, z dôvodu, že s otcom maloletých detí spolu nežijú v spoločnej domácnosti od 17.8.2013 a od tejto doby otec riadne na výživu detí neprispieva. Uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí, od odchodu zo spoločnej domácnosti sa nemôže s deťmi stretávať, žiadal preto, aby uložil súd maloletým deťom povinnosť spolu sa s ním zúčastňovať sedení u psychológa

minimálne 1 hodinu raz za dva týždne s každým dieťaťom samostatne, pričom až do podania správy psychológa nebude súd konať a pokiaľ sa týka výživného o tomto nie je nevyhnutné rozhodovať, nakoľko si svoju vyživovaciu povinnosť plní vecnými plneniami aj finančnými čiastkami. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré doposiaľ nebolo rozvedené. Na súde prebieha konanie na návrh matky zo dňa 4.2.2014 o rozvod manželstva pod sp.zn. 12P/42/2014. V priebehu konania syn E. dovŕšil plnoletosť, uviedol, že trvá na určení výživného zo strany otca, od matky výživné nežiada, vedel by sa s otcom dohodnúť na sume 500 eur mesačne. Od jeho plnoletosti mu otec platí 200 eur mesačne, tieto mu však vracia, nakoľko je to nepostačujúca suma. Matka mu zabezpečuje všetko od stravy po oblečenie. Dňa 20.9.2016 nastúpil do zamestnania. Opatrovník navrhol zveriť maloletú J. do starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú oprávnení zastupovať a spravovať jej majetok. Styk navrhla upraviť každú párnú sobotu v mesiaci, nakoľko maloletá má záujem stretávať sa s otcom a v časti výšky výživného poukázala na skutočnosť, že matka je zamestnaná, otec podnikateľ, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Navrhla, aby výživné bolo určené na plnoletého E. 400 eur mesačne a maloletú J. 300 eur mesačne od podania návrhu. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 36 ods. 1, § 24, § 25, § 28, § 62, § 63, § 65, § 75 ods. 1 veta prvá Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Konanie o úpravu práv a povinností k medzičasom plnoletému E. súd v časti zverenia a styku zastavil, resp. od neho upustil, nakoľko E. nadobudol dňa 9.1.2015 plnoletosť. Zverenie maloletej J. do osobnej starostlivosti matky nebolo sporné. Súd, keďže matka zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletú, túto zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že rozhodol, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Spornou bola len otázka výšky výživného, nakoľko matka navrhla výživné v sumách 650 eur na E., 560 eur na J., plus na tvorbu úspor na každé z detí po 200 eur. Plnoletý E. požadoval od otca výživné 500 eur. Otec navrhol 150 eur na J. a 200 eur na plnoletého E. a návrh na tvorbu úspor žiadal zamietnuť ako nedôvodný, nakoľko deťom už platí sporenie a poisťky. Súd pri určení výšky výživného vychádzal z veku a odôvodnených potrieb detí, z možností, schopností, a majetkových pomerov rodičov a výživné zo strany otca na maloletú J. určil 300 eur a na plnoletého E. 400 eur mesačne od 3.7.2014 od podania návrhu matkou. Výživné na plnoletého je otec povinný platiť do 31.8.2016, čiže do ukončenia školskej dochádzky, pretože v mesiaci september 2016 maloletý nastúpil do zamestnania. V čase trvania vyživovacej povinnosti E. navštevoval dennú formu štúdia na strednej škole. Vzhľadom na závažnú zdravotnú poruchu bol nútený dodržiavať zdravý režim. Jeho výdavky predstavovali najmä náklady na stravu, bývanie, školské pomôcky, učebnice, doučovanie, krúžky, zdravotnú starostlivosť, drogériu, oblečenie, cestovné výdavky. Tieto súd považoval za bežné, veku primerané. Maloletá J. má t.č. 14 rokov a 3 mesiace, navštevuje 9. ročník základnej školy. Je zdravá, jej výdavky predstavujú najmä náklady na stravu, bývanie, školské pomôcky, učebnice, doučovanie, krúžky, zdravotnú starostlivosť, drogériu, oblečenie, cestovné výdavky. Výdavky považuje súd za bežné, veku maloletej primerané. Na výživu maloletej J. od jej odchodu z domácnosti otca, tento prispieva sumou 150 eur mesačne a na výživu plnoletého E. sumou 150 eur mesačne, od plnoletosti sumou 200 eur mesačne, ktorú mu syn vracia. Otec vykonáva podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia a je tiež jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti Ševčík, s.r.o.. Jeho priemerný čistý mesačný príjem nie je možné presne vyčíslieť, za rok 2014 uviedol príjem spoločnosti vo výške približne 1.500 eur a zo živnostenského podnikania vykázal stratu. Celkové príjmy otca za rok 2015 predstavujú sumu 1.654,75 eur mesačne, ktoré pozostávajú zo zisku obchodnej spoločnosti vo výške 1.503 eur mesačne a z príjmu zo živnostenského podnikania vo výške 151,75 eur mesačne. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že otec žije nadštandardným spôsobom života, niekoľko krát ročne chodí na dovolenky na Slovensko aj do zahraničia. Poskytuje sponzorské dary rôznym organizáciám, venuje sa nákladným záľubám, ako napr. poľovníctvo. Zamestnáva záhradníka, deťom poskytuje rôzne nadštandardné vecné plnenia nad rámec výživného. Okrem maloletej J. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Príjem matky je 325 eur netto mesačne. Keďže súd zohľadnil výdavky a príjmy na strane rodičov, výdavky matky na maloletú J., rozhodol tak, že pokiaľ otec prispeje na výživu maloletej sumou 300 eur a matka prispeje sumou 150 eur a pripočíta sa k tomu aj príjem matky titulom prídavku na dieťa, tak na strane maloletej J. sa vytvorí suma 473,52 eur, čím vznikne zatiaľ dostatok finančných prostriedkov na krytie osobných potrieb maloletého dieťaťa. Hoci bežné výdavky na deti nie sú také vysoké, podľa názoru súdu životná úroveň ich otca odôvodňuje priznanie výživného v takej výške, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. Keďže otec prispieva na sporenie a poisťenie maloletej J. spolu vo výške 176,20 eur mesačne a plnoletému synovi E. spolu vo výške 154,62 eur, súd návrh na určenie výživného na tvorbu úspor považoval za nedôvodný. Keďže otec neplatil za uvedené obdobie, za ktoré sa výživné určovalo toto v súdom určenej výške, vznikol mu na výživnom nedoplatok a to na plnoletého E. za obdobie od 3.7.2014 do 31.8.2016 vo výške 5.250 eur a na maloletú J. za obdobie od 3.7.2014 do 29.9.2016 vo výške 4.050 eur, ktoré určil otcovi zaplatiť do 31.12.2016. Styk s maloletou

J. súd upravil v takom rozsahu, ako tento navrhla sama maloletá, pričom rodičia s takýmto rozsahom styku súhlasili. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podali odvolanie obaja rodičia. Otec vo svojom odvolaní uviedol, že napáda rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., v závislom výroku III. a vo výroku V. a výroku VI. ako závislom výroku. Uviedol, že pri určení výšky výživného sa prihliada nielen na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ale aj oprávnené potreby maloletého dieťaťa. Až po ich posúdení a komparácii je možné dospieť k výške súdom určeného výživného. Pokiaľ ide o tieto zásady, tak sa prejavujú jednak v určení percentuálnej miery z príjmu povinného rodiča, ktorá bola rozhodovacou praxou Krajského súdu v Trnave určená vo výške 20 - 25% z čistého príjmu povinného rodiča a následne niektorými rozhodnutiami zvýšená na percentuálnu mieru 25 - 30% z čistého príjmu povinného rodiča. Vo vzťahu k oprávneným potrebám maloletého dieťaťa bolo ustálené napr. v rozhodnutí sp.zn. 10CoP/6/2015, že výživné je možné určiť len do výšky vydokladovaných a súdom uznaných ako oprávnených výdavkov maloletého dieťaťa. Rovnako súdna prax ustálila vo vzťahu k oprávneným potrebám maloletého dieťaťa, že výživné je možné určiť len do výšky vydokladovaných a súdom uznaných ako oprávnených výdavkov maloletého dieťaťa. Tieto základné zásady sa do rozsudku súdu prvej inštancie vôbec nepreniesli, keď z odôvodnenia v časti 36 súdu prvej inštancie nie je možné dedukovať ako súd tieto zásady aplikoval na zistený skutkový stav. Nie je z odôvodnenia zrejmé, ako sa súd vysporiadal s výdavkami na obe deti, keď ich považuje za bežné výdavky a pri plnoletom E. dokonca absentuje akákoľvek vyjadrená miera, akým pomerom sa má aj matka podieľať na jeho výžive za rozhodné obdobie. Navyše matka v každom podaní výdavky na deti tvrdila v odlišných sumách. Tieto výdavky sú nadsadené, neurčité, plnoletý E. pri zachovaní zásady ústnosti pred súdom prvej inštancie sám vyčíslil svoje výdavky len na sumu 350 eur mesačne. Extrémne však narástli až na trojnásobok potom, ako sa dal právne zastúpiť. Súd nezohľadnil ani plnenia, ktoré otec poskytuje maloletej J.. Pokiaľ ide o základné zásady pri určení výživného bolo potrebné, aby sa súd vysporiadal aj s príjmami a schopnosťami a možnosťami matky a najmä s potencialitou jej príjmu, kde z pripojeného spisu vyplýva, že matka je zamestnaná ako manažérka v upratovacej spoločnosti a sama predkladala výplatné pásky na minimálnu mzdu. Podľa náročnosti práce by mala dosahovať príjem až 800 eur mesačne brutto. Matkine tvrdenia o výdavkoch na domácnosť, či podpore jej bratom sú odlišné podľa toho, v ktorom konaní sa matka akých nárokov domáha, no podľa otca detí preukazujú iba to, že výdavky vyčíslované matkou sú výdavky nereálne. Na výžive maloletých detí má povinnosť podieľať sa aj matka. Dieťa sa podieľa na životnej úrovni rodičov len do výšky svojich oprávnených výdavkov. Čo sa týka súdom tvrdeného nadštandardu otca, z rozsudku nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k takémuto záveru, keď z výsluchu otca na pojednávaní konanom dňa 22.3.2016 je zrejmé, že ceny týchto dovolení nie je možné považovať za nadštandardné a súčasne ich absolvoval aj s dcérou J.. Nemôže tiež obstáť tvrdenie súdu pri určení výživného, že suma výživného je určená s poukazom na otcove dovolenky a sponzorovanie, ak výhody z nich požíva maloletá a otec tak zabezpečuje potreby maloletej aj týmto spôsobom. Navrhol rozsudok zrušiť, vec vrátiť na nové rozhodnutie alebo rozsudok zmeniť a zohľadniť vytýkané vady v odvolaní.

3. Matka detí uviedla, že podáva odvolanie voči výroku V. a závislému výroku VI.. Od 31.8.2013 býva s deťmi v podnájme v E., kde hradí nájomné vo výške 330 eur mesačne. V čase spolužitia s otcom sa mesačné náklady na maloletého E. pohybovali v rozmedzí 1.000 - 1.200 eur a na J. od 900 do 1.000 eur. Po odchode zo spoločnej domácnosti sa ich životný štandard výrazne znížil a poklesla ich životná úroveň. Otcova obchodná spoločnosť, s ktorou matka spolupracovala ako živnostníčka s príjmom približne 1.200 eur s ňou ukončila spoluprácu a matka prišla o svoj zdroj príjmu. K dátumu 3.9.2013 ukončila živnosť, bola evidovaná na Úrade práce v Šali, od 13.1.2014 je zamestnaná s mesačným príjmom vo výške 278,40 eur mesačne, poberá prídavky na dve deti 47,04 eur. Finančne jej musí vypomáhať rodina jej brat. Otec je živnostníkom a jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti Ševčík, s.r.o., jeho základ dane z príjmu za posledné obdobie bol 4.649,43 eur, životná úroveň je vysoko nadštandardná, na vedenie domácnosti jej poskytoval sumu približne 3.000 až 5.000 eur mesačne. Venuje sa finančne náročným koníčkam, je sponzorom viacerých organizácií, o maloleté deti sa osobne nestará, len sporadicky. Otec prispel na ich výživu od 31.8.2013 sumou 4.000 eur. Výživné, ktoré poskytuje na úhradu ich nákladov nie je dostačujúce. Maloleté deti majú len rovnakú životnú úroveň ako ich rodičia, pričom výška príjmov otca odôvodňuje aj tvorbu úspor. Je pravdou, že otec poskytuje maloletej vecné plnenia, často sú to nadštandardné veci, oblečenie, iné dary, ktoré ale nie sú nevyhnutné pre život detí (napr. 6 zimných bund pre maloletú). Otec žije nadštandardný život, poskytuje sponzorské dary hádzanárskemu klubu v Šali, skupine Polemic, Rybárskemu zväzu v Trnenci nad Váhom, Futbalovému zväzu v Trnenci nad

Váhom. Od 28.6.2014 do 3.7.2014 sa zúčastnil pobytu vo Švédsku, kde J. hrala zápas v hádzanej, ktorý pán Ševčík sponzoroval, nákup dresov pre celé hádzanárske družstvo. Ďalej sa zúčastnil hádzanej v Michalovciach v dňoch 11. - 14.6.2015, kde celé podujatie financoval z vlastných prostriedkov. Trénerka maloletej informovala matku o tom, že keby nebol pán Ševčík taký štedrý, dievčatá by sa nikam nedostali. Doprial nielen sebe, ale aj svojej priateľke a jej dvom maloletých deťom dovolenky, lyžovačku vo Francúzskych Alpách v roku 2014 a 2015, lyžovačku na Slovensku, v Chorvátsku pobyt na jachte v roku 2014, chatu na Králikoch na jeseň 2014, poľovačku každý druhý víkend. Kúpil si veľký 3D televízor za viac ako 1.000 eur, platí si súkromnú upratovačku, záhradníka. Pravidelne nakupuje priateľke do kozmetického salónu, živí jej dve maloleté deti. Užíva celý rodinný dom, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Z tohto je zrejmé, že si žije na pomerne vysokej životnej úrovni, na ktorej má právo podieľať sa aj maloletá J.. Navrhla zmeniť rozsudok v časti určenia výživného tak, že otec bude povinný prispievať na výživu maloletej J. počnúc dňom 3.7.2014 sumu 560 eur mesačne a na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého dieťaťa vo výške 200 eur.

4. Opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniam rodičov uviedol, že sa pridrižiava svojich vyjadrení v rámci súdneho konania v danej veci a navrhuje rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Obaja rodičia vzájomne sa písomne vyjadrili k svojim odvolaniam, vo vyjadreniach však neuviedli žiadne nové relevantné skutočnosti. Poukázali na skutočnosti nimi tvrdené počas konania aj v odvolaniach.

6. Matka sa vyjadrila písomne aj k vyjadreniu opatrovníka, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s vyjadrením opatrovníka, nakoľko výživné, ktorým otec maloletej prispieva nepostačuje ani na úhradu jej nákladov, pretože matka dieťaťa zo svojho príjmu môže znášať iba časť týchto nákladov a navyše zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby - rodičia detí (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je v napadnutých častiach vecne správny.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 12P/173/2014 je úprava rodičovských práv a povinností k medzičasom plnoletému E. a maloletej J. na čas do rozvodu manželstva.

9. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo určené výživné otcovi voči plnoletému E. sumou 400 eur mesačne za obdobie od 3.7.2014 do 31.8.2016, pričom dlžné výživné za uvedené obdobie vo výške 5.250 eur bolo určené otcovi zaplatiť do rúk plnoletého E. do 31.12.2016 a určenie výživného otca na maloletú J. za obdobie od 3.7.2014 sumou 300 eur mesačne a zároveň určenie nedoplatku na zročnom výživnom na maloletú J. za obdobie od 3.7.2014 do 30.9.2016 (do rozhodnutia súdu prvej inštancie) v sume 4.050 eur, ktorú súd určil otcovi zaplatiť do rúk matky maloletej do 31.12.2016. Po podaní odvolania matka detí uviedla, že svoje odvolanie berie v celom rozsahu späť. Vzhľadom k vyjadreniu matky preto odvolací súd odvolacie konanie o odvolaní matky proti výroku V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 369 ods. 1, 3 CSP zastavil. Takže predmetom odvolacieho konania zostalo len odvolanie otca proti výrokom II., III., V. a VI..

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a poukazuje na správnosť tam uvedených dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý navyše v odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu odvolaním napadnutého rozsudku.

11. Na odvolacom pojednávaní zástupkyňa splnomocnenca otca uviedla, že otec nedoplatok na výživnom na syna E. určený v napadnutom rozsudku uhradil a takisto uhradil nedoplatok určený na dcéru J. a na túto ďalej v súlade s rozsudkom platí mesačne sumu 300 eur, ktorú skutočnosť matka potvrdila. Odvolaním sa otec dožadoval najmä toho, aby súd presne vymedzil, aké sú odôvodnené potreby maloletej, nakoľko podľa názoru otca je možné určiť výživné len do výšky odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré musia byť nielen tvrdené ale aj preukázané.

12. Nad rámec toho, čo uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, odvolací súd uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliada súd na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočne odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinností rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmu, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie. Potreby detí v istom veku sa môžu odlišovať a súčasne závisia od schopností a možností rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené sú odôvodnenými len bežné, základné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Zákon neprípúšťa výnimku z práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodiča, napriek tomu vychádzajúc z kritérií dôvodnosti potrieb možno súhlasiť s názormi, že odôvodnené potreby majú určitú hornú hranicu súvisiacu so spotrebným charakterom. Rozsah však tohto druhu vyživovacej povinnosti je vymedzený široko a je daný právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pre posúdenie schopností a možností na strane povinného rodiča sa prihliada najmä na jeho faktické príjmy ale i na jeho možnosti, teda na to, či je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce, tiež na to, koľko vyživovacích povinností má. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov, jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú.

13. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že príjem otca je niekoľkonásobne vyšší ako príjem matky a tiež jeho životná úroveň je nepochybne vyššia a deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, od ktorej sa odvíjajú ich odôvodnené potreby. Pomerly otca dovoľovali platiť výživné na deti v súdom určených výškach 400 eur na syna E. a 300 eur na malol. J., pričom súd tu zohľadnil aj to, že otec na výživu maloletej prispieva aj iným spôsobom nad rámec určeného výživného. Matka vyčíslila výdavky na malol. J. v sume cca 300 eur. Maloletú má zverenú v osobnej starostlivosti, takže časť svojej vyživovacej povinnosti kompenzuje osobnou starostlivosťou a primeranú časť s prihliadnutím na jej príjem vo výške cca 50 eur je povinná prispievať na výživu maloletej, takže maloletá dostane 300 eur od otca, 50 eur od matky a 23 eur rodinný prídavok. Z uvedenej sumy, pokiaľ základné potreby boli matkou vyčíslené na sumu 300 eur, teda nižšiu si bude môcť malol. dovoliť uhradiť aj nadstavbové potreby, vyššie výdavky na kultúru, voľnočasové aktivity a záujmy.

14. Odvolací súd s prihliadnutím k vyššie uvedeným skutočnostiam preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch určenia výživného na plnoletého E. a určenia výživného na maloletú J., ako aj určenia nedoplatkov v celom rozsahu podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil. O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

15. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).